

Městský úřad Beroun

Odbor územního plánování a regionálního rozvoje

Datum:
25. 1. 2023Číslo jednací:
MBE/02853/2023/UPRR-
NoESpisová značka:
01126/2022/UPRR/9Vyřizuje / telefon:
Ing. Eva Novotná/
311654186E-mail:
uprr5@muberoun.cz**k. ú. Králův Dvůr, obec Králův Dvůr – zámek Králův Dvůr čp. 1 (KP) – změna stavby před dokončením – rekonstrukce středního vikýře****R O Z H O D N U T Í**

Závazné stanovisko vydané ve smyslu § 44a odst. 3) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění a k žádosti podané podle § 14 odst. 1) téhož zákona.

MěÚ Beroun, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 25 odst. 1) a § 29 odst. 2) písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen orgán státní památkové péče), obdržel dne 4. 11. 2022 žádost a dne 16. 11. 2022 doplnění žádosti vlastníka dotčené nemovitosti **města Králův Dvůr, IČ 00509701, se sídlem nám. Míru 139, 267 01 Králův Dvůr**, podané na základě plné moci společností S.P.A.D., spol. s r.o. (IČ:64579000, sídlo: Balbínova 404/22, 120 00 Praha 2) o **vydání závazného stanoviska podle zákona č. 20/1987 Sb., k návrhu změny stavby před dokončením u akce „Rekonstrukce krovu J+Z křídla zámku Králův Dvůr“**, která spočívá v návrhu ideové rekonstrukce akcentovaného zděného vikýře s obloukovým tympanonem nad střední osou průčelí jižní strany střechy jižního křídla zámku, čp. 1 v k. ú. Králův Dvůr a obci Králův Dvůr.

Zámek čp. 1 na pozemku parc. č. st. 1/1 v k. ú. a obci Králův Dvůr je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 15456/2-334.

Spolu se žádostí byla předložena projektová dokumentace „Zámek Králův Dvůr, rekonstrukce krovu J+Z křídla“, jejíž obsahem je jižní fasáda jižního křídla, změna stavby před dokončením, stupeň PD: pro stavební povolení, zpracovatel: S.P.A.D., spol. s r.o., IČO: 64579000, sídlo: Balbínova 404/22, 120 00 Praha 2, hlavní projektant: Ing. arch. Filip Řepka, ČKAIT 0003706, datum zpracování průvodní zprávy: 11/2022, datum zpracování výkresů: 03/2020. Popis navrhované rekonstrukce vikýře dle předložené projektové dokumentace je popsán v odůvodnění tohoto závazného stanoviska (viz níže).

Na základě obsahu předloženým podkladů návrhu a v souladu s § 37 odst. 1 zákona 500/2004 Sb., v platném znění, posoudil orgán státní památkové péče podanou žádost jako ideový záměr (ideový návrh) rekonstrukce akcentovaného zděného vikýře s obloukovým tympanonem nad střední osou průčelí zámku Králův Dvůr, č. p. 1 v k. ú. a obci Králův Dvůr.

Po posouzení žádosti a vyhodnocení podkladů řízení MěÚ Beroun, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 10 a §11 odst. 1) písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, § 25 odst. 1) a § 29) odst. 2) písm. e) zákona č. 20/1987 sb.. o státní památkové péči, v platném znění (dále jen zákon č. 20/1987 Sb.) a souladu s § 14 odst. 3) zákona č. 20/1987 Sb. dospěl k závěru, že **předmětný ideový záměr (ideový návrh) ideové rekonstrukce akcentovaného zděného vikýře s obloukovým tympanonem nad střední osou průčelí jižní strany střechy jižního křídla zámku Králův Dvůr, čp. 1 v obci a k. ú. Králův Dvůr je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustný.** Toto

rozhodnutí není povolením k provedení vlastních stavebních prací souvisejících s rekonstrukcí akcentovaného zděného vikýře s obloukovým tympanonem.

V souladu s § 14 odst. 3) zákona č. 20/1987 Sb., a § 10 odst. 3) vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., se stanovují následující podmínky, za kterých lze záměr připravit:

1. *Provedení vlastních prací spočívajících v rekonstrukci akcentovaného zděného vikýře s obloukovým tympanonem nad střední osou průčelí jižní strany střechy jižního křídla zámku, čp. 1 v k. ú. Králův Dvůr a obci Králův Dvůr podléhá správnímu řízení v rámci změny stavby před dokončením podle stavebního zákona č. 183/2000 Sb., v platném znění. Toto závazné stanovisko se týká pouze ideového záměru rekonstrukce akcentovaného zděného vikýře a nenahrazuje závazné stanovisko orgánu státní památkové péče, které musí vlastník kulturní památky předložit stavebnímu úřadu spolu s dalšími náležitostmi v rozsahu § 118 odst. 3 stavebního zákona č. 183/2000 Sb., v platném znění. O závazné stanovisko k vlastnímu provedení prací souvisejících s rekonstrukcí vikýře může vlastník kulturní památky požádat u zdejšího orgánu státní památkové péče. Přílohou bude dokumentace v rozsahu § 118 odst. 3 stavebního zákona č. 183/2000 Sb., v platném znění, včetně výkresu okna s okótováním, detailu profilace rámu okna včetně okótování, specifikace konkrétního materiálu rámu okna, způsobu otevírání okna (ven, dovnitř), barevnost rámu okna (např. konkrétní specifikace dle standardizovaného vzorníku RAL), způsobu zasklení (jednoduché, dvojité...), způsob uchycení skla v rámu, použité sklo (síla skla), detailu navrhovaného „historizujícího“ kování okna, detailního výkresu výzdoby čela vikýře (římasy, volutové patky, klenák...).*

■ Účastník řízení podle § 27 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění: město Králův Dvůr, IČ 00509701, se sídlem nám. Míru 139, 267 01 Králův Dvůr

O d ů v o d n ě n í

■ MěÚ Beroun, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče, obdržel dne 4. 11. 2022 žádost a dne 16. 11. 2022 doplnění žádosti vlastníka dotčené nemovitosti města Králův Dvůr, IČ 00509701, se sídlem nám. Míru 139, 267 01 Králův Dvůr, podané na základě plné moci společností S.P.A.D., spol. s r.o. (IČ:64579000, sídlo: Balbínova 404/22, 120 00 Praha 2, Czech Republic), o vydání závazného stanoviska podle zákona č. 20/1987 Sb., k návrhu změny stavby před dokončením u akce „Rekonstrukce krovu J+Z křídla zámku Králův Dvůr“, čp. 1 v k. ú. Králův Dvůr a obci Králův Dvůr.

■ Předmětná nemovitost, Zámek čp. 1 na pozemku parc. č. st. 1/1 v k. ú. a obci Králův Dvůr, je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 15456/2-334.

■ Účastníci řízení

Orgán památkové péče stanovil okruh účastníků řízení podle příslušných ustanovení správního řádu. Jediným účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu je žadatel, město Králův Dvůr, IČ 00509701, se sídlem nám. Míru 139, 267 01 Králův Dvůr).

■ Posouzení žádosti podle obsahu

V předložené projektové dokumentaci je uvedeno, že jde o dokumentaci pro stavební řízení (DSP). Ve výkresové části (výkres č. 015 a č. 016) je však uvedeno, že navržená profilace říms vikýře je pouze schematická a bude upřesněna později (výkres č. 016) respektive že jde o ideový návrh rekonstrukce (výkres č. 15). S ohledem na tuto skutečnost a vzhledem k absenci konkrétních podkladů (detailní výkresy provedení štukové výzdoby čela vikýře, detailní výkresy provedení okna vikýře), které jsou nezbytné pro možnost vydání závazného stanoviska, jako podkladu pro stavební úřad, vzhledem k podmínkám Písemného vyjádření odborné státní památkové péče, Národního památkového ústavu Praha a v souladu s § 37 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, posoudil orgán státní památkové péče MěÚ Beroun žádost jako žádost o vydání závazného stanoviska k ideovému záměru.

■ Vydání závazného stanoviska ve formě rozhodnutí

Žádost byla podle obsahu a v souladu s § 37 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, posouzena jako ideový návrh, který v dané podobě nepodléhá případnému dalšímu projednání podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb., v platném znění. Orgán státní památkové péče může takovou žádost, pokud splňuje obecné požadavky určitosti žádosti podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, projednat (např. rozsudek NSS 2 AS 75/2009-113, ze dne 23.8. 2011). K takové žádosti se závazné stanovisko v souladu s § 44a odst. 3) zákona č. 20/1987 Sb., vydává formou správního rozhodnutí.

■ Předmět žádosti

Rekonstrukce vikýře dle předložené projektové dokumentace vychází z dochovaného archivního pramene a počítá s vybudováním zděného vikýře s volutovým tympanonem nad střední osou průčelí, nad zachovaným renesančním reprezentativním portálem. Vikýř je navržen jako sedlový, dřevěný se zděným štítem s obloukovým tympanonem a volutovým plochým ukončením stojek. V návrhu je profilace jen orientační, stříška je krytá bobrovkou v korunovém krytí a předpokládá se, že boky vikýře budou omítnuty tenkovrstvou sěrkovou omítkou. Dále se předpokládá, že v čele vikýře bude osázeno dvoukřídlé čtyřtabulkové okno s dřevěným rámem.

■ Práce popsané ve výroku tohoto rozhodnutí lze pouze dále připravovat nikoli je provést. Práce lze provést až podle navazujícího závazného stanoviska Městského úřadu Beroun, odboru územního plánování a regionálního rozvoje, úseku památkové péče, vydaného na základě žádosti města Králův Dvůr k doplnění projektové dokumentaci k stavebnímu řízení o změně stavby před dokončením.

■ Charakteristika kulturní památky a technický stav dotčené konstrukce (převzato z vyjádření NPÚ)

Zámek Králův Dvůr čp. 1 je volně stojící dvoupodlažní trojkřídlá stavba se sedlovou střechou, na nárožích přecházející do valby. Dotčenou konstrukcí jsou hambalkové krovy v západní části jižního křídla a v nároží se západním křídlem. Střecha je kryta pálenou taškou bobrovkou v korunovém krytí.

Západní křídlo s novodobými úpravami, nevhodně provedenými koncem 20. století bývalým vlastníkem, mělo krovové konstrukce poškozené zatékající vodou ze špatně provedené střechy a vikýřů. Ve špatném stavu byly i stropy a římsy. Krov jižního křídla, v západní části s nárožím, prochází v roce 2022 celkovou opravou se značnou výměnou krovových prvků za repliky, nově je vytažena korunní římsa.

■ Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot (převzato z vyjádření NPÚ)

Králův Dvůr leží na důležité zemské cestě na jižním okraji Přemyslovského loveckého hvozdu. Jedná se o jednopatrový zámek s trojkřídlou dispozicí tvaru písmene U s typicky barokním čestným nádvořím s renesanční čtvercovou kašnou z červeného mramoru. Západní křídlo je zakončené hranolovou věží krytou původní barokní kupolí s helmici. Hlavní průčelí je situováno na jih s klenutým průjezdem do dvora. Po levé straně průjezdu se dochoval pravoúhlý vstup s mramorovým renesančním portálem s rovným kladím. Tento renesanční portál z červeného mramoru nese znaky prvních majitelů zámku Lobkoviců a Kolowratů.

Původní královský dvorec Králův Dvůr byl postupně přestavován, konečné trojkřídlé podoby doznal po úpravách, provedených Rudolfem II. Dnešní tvarová podoba střech je výsledkem jejich obnovy po požáru v roce 1743. Druhá polovina 19. století přinesla dispoziční úpravy, které byly dány změnou využití zámku pro správu panství, tato situace trvala až do roku 1945. Potom bylo využití nadále hospodářské bez vztahu k jeho památkové hodnotě. Ke dni 3. 5. 1958 byl zámek zapsán do ÚSKP jako kulturní památka pod r. č. 15456/2 – 3341, včetně celého areálu. Ani statut KP nezabránil jeho dalšímu nevhodnému využívání, které vyvrcholilo výstavbou úseku dálnice Bavoryně – Beroun, otevřené v roce 1989, která oddělila zámecký park od zámku. Nový majitel zámku, město Králův Dvůr, nyní provádí postupnou obnovu areálu. Po rekonstrukci části 1. NP byla v roce 2022 realizována oprava krovu nad západní částí jižního křídla. Stávající pozdně barokní krov je z tesaných trámů, vystavěný patrně po roce 1734 a souvisí se stavební úpravou zámku po požáru.

■ Záměr byl dle poskytnuté informace od vlastníka konzultován s pracovníkem Národního památkového ústavu s paní Ing. arch. Dorotou Havlíkovou.

■ Podklad řízení - vyjádření Národního památkového ústavu ÚOPSC v Praze

Dopisem ze dne 2. 12. 2022, č.j. NPÚ-321/93961/2022, se k záměru vyjádřil Národní památkový ústav ÚOPSC v Praze, který konstatuje, že „*zamýšlené práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot (ve vyjádření NPÚ) za těchto podmínek*“ (pod čarou uvedeno vyjádření orgánu státní památkové péče k podmínkám):

1. *Štuková výzdoba čela vikýře (římasy, volutové patky, klenák) bude upřesněna detailními výkresy a bude předložena výkonnému orgánu památkové péče k odsouhlasení. Návrh bude vycházet z obdobným zámeckých realizací.*

Toto závazné stanovisko se týká pouze souhlasu s ideovým záměrem rekonstrukce akcentovaného zděného vikýře s obloukovým tympanonem nad střední osou průčelí jižní strany střechy jižního křídla Králův Dvůr. Detailní výkres výzdoby čela vikýře (římasy, volutové patky, klenák) se požaduje předložit spolu s možnou žádostí o vydání závazného stanoviska k vlastním prováděcím pracím souvisejících s rekonstrukcí vikýře (viz podmínka výroku).

2. *Okno bude zhotoveno dle předem schváleného výkresu v samostatném správním řízení.*

Toto závazné stanovisko se týká pouze souhlasu s ideovým záměrem rekonstrukce akcentovaného zděného vikýře s obloukovým tympanonem nad střední osou průčelí jižní strany střechy jižního křídla Králův Dvůr. Výkres okna s okótováním, detail profilace rámu okna včetně okótování, specifikace materiálu rámu okna, způsobu otevírání okna, barevnost rámu okna apod. se požaduje předložit spolu s možnou žádostí o vydání závazného stanoviska k vlastním prováděcím pracím souvisejících s rekonstrukcí vikýře (viz podmínka výroku).

■ Odůvodnění podmínek uložených orgánem státní památkové péče ve výrokové části.

Orgán státní památkové péče při projednávání žádosti posuzoval vliv ideového záměru rekonstrukce vikýře na kulturně historickou hodnotu památky pro případ, že by došlo k jeho realizaci. Orgán státní památkové péče zvažoval, zda eventuální realizace navržené rekonstrukce vikýře je vhodná a zda by nemohlo dojít k poškození, zničení nebo jinému znehodnocení kulturní památky. Návrh vychází z dochované archivního pramene – návrhu stavebního písaře Pražského hradu Johanna Heinricha Dinebiera (obr.1 - kresba Karla Liebschera z roku 1889).

Obrázek č. 1

Orgán státní památkové se ztotožnil s názorem NPÚ-ÚOPSC v jeho písemném vyjádření, že rekonstrukce vikýře na střeše je velice vítána a žádoucí pro navrácení kvality zámecké budovy, ale že předložené řešení je dosti ploché a zjednodušené a že je nutné řešení dopracovat do detailu. Zároveň se orgán státní památkové péče ztotožňuje s názorem popsaným ve vyjádření NPÚ-ÚOPSC, že okno je nedílnou součástí architektonického výrazu vikýře, jehož hodnota bude ovlivněna subtilností rámu a příčlím, barevností vlysů apod. Z výše uvedených důvodů, pro zabezpečení co nejlepší ochrany kulturní památky, byla ve výrokové části závazného stanoviska stanovena podmínka, požadující detailnější projektovou dokumentaci, respektive výkres okna s okótováním, detail profilace rámu okna včetně okótování, materiál rámu okna, způsobu otevírání okna (ven, dovnitř),

barevnost rámu okna (např. dle standardizovaného vzorníku RAL), způsobu zasklení (jednoduché, dvojité...), způsob uchycení skla v rámu, použité sklo (síla skla), detail navrhovaného „historizujícího“ kování okna, detailní výkres výzdoby čela vikýře (římsy, volutové patky, klenák...), nezbytné pro posouzení vlastních prací rekonstrukce vikýře. Po provedeném posouzení ideového návrhu dospěl orgán památkové péče k názoru, že návrh respektuje kulturně historické hodnoty kulturní památky a že lze pokračovat v přípravě návrhu rekonstrukce vikýře, protože případná realizace by nezpůsobila žádné negativní změny kulturní památky, ale naopak by přinesla pozitivní změny respektive došlo k rehabilitaci historického vzhledu, čímž se orgán státní památkové péče důvodně domnívá, že je ideový návrh rekonstrukce vikýře z hlediska zájmů státní památkové péče žádaný a přípustný.

■ Správní orgán v souladu s ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, vyzval žadatele dopisem ze dne 16. 12. 2022, č.j. MBE/83406/2022/UPRR-NoE, aby se před vydáním závazného stanoviska vyjádřil k jeho podkladům, a to v termínu do 10 dnů od data doručení. Výzva byla převzata dne 17.12.2022. Žadatel se k podkladům vyjádřil dopisem ze dne 19. 12. 2022. S připomínkami odborné organizace souhlasil bez výhrad.

Po posouzení ideového návrhu dospěl orgán památkové péče k názoru, že rekonstrukce vikýře s obloukovým tympanonem nad střední osou průčelí jižní strany střechy v rámci akce „Rekonstrukce krovu J+Z křídla zámku Králův Dvůr“ je žádoucí pro posílení autenticity kulturní památky, a že provedením prací souvisejících s rekonstrukcí vikýře při splnění podmínky stanovené ve výroku tohoto rozhodnutí budou v maximální možné míře zachovány kulturně historické hodnoty památky, resp. nebudou významně sníženy nebo jinak ohroženy.

Po zhodnocení a vyhodnocení všech podkladů opřených o výše uvedená hodnocení dospěl orgán státní památkové péče k závěru, že ideový záměr rekonstrukce akcentovaného zděného vikýře s obloukovým tympanonem nad střední osou průčelí jižní strany střechy jižního křídla zámku Králův Dvůr je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné a vydal závazné stanovisko ve formě rozhodnutí, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat odvolání ke Krajskému úřadu Středočeského kraje, odboru kultury a památkové péče, se sídlem Zborovská ul. 11, Praha 5, do 15 dnů ode dne jeho oznámení, podáním u Městského úřadu Beroun, odboru územního plánování a regionálního rozvoje, Husovo náměstí čp. 68, Beroun – Centrum (§ 81 odst. 1, § 83 odst. 1, § 86 odst. 1 zákona č.500/2004 Sb., správní řád, v platném znění).

Ing. Eva Novotná v.r.
referent památkové péče

Doručí se:

- města Králův Dvůr, nám. Míru 139, 267 01, Králův Dvůr, zastoupené společností S.P.A.D., spol. s r.o., Balbínova 404/22, 120 00 Praha 2, k rukám Ing. arch. Filipa Řepky (DS)

Na vědomí:

- Národní památkový ústav ÚOPSC v Praze, Sabinova 373, 130 11 Praha 3 – DS

Za správnost vyhotovení: Ing. Eva Novotná